

REZULTATELE ALEGERILOR PARLAMENTARE DIN ANUL 1946 ÎN JUDEȚUL CARAȘ

Ion Popa

Data de 19 noiembrie 1946 se înscrie ca una dintre cele mai nefaste în calendarul evenimentelor care au marcat istoria contemporană a României, semnificând înfrângerea forțelor democratice în alegerile parlamentare și odată cu aceasta instaurarea regimului totalitar. Falsificarea grosolană a alegerilor a permis partidului comunist accesul la putere, calea spre atingerea acestui țel fiind netezită de trupele sovietice „eliberatoare”.

Controlând pârghiile de importanță vitală în guvernul Petru Groza, formațiunile politice grupate sub bagheta P.C.R. în Blocul Partidelor Democratice (B.P.D.)¹ și-au asigurat prin încălcarea celor mai elementare norme de legalitate, prin fraudă și teroare izbânda în alegeri. Astfel, în urma scrutinului din 19 noiembrie 1946, B.P.D. a obținut 4773689 de voturi din totalul de 6955658 de voturi exprimate. Drept urmare, B.P.D. i-au revenit 347 mandate în parlament². Uniunea Populară Maghiară, care făcea parte din B.P.D. s-a prezentat în unele județe pe liste proprii, în funcție de ponderea electoratului maghiar, obținând 568862 de voturi și 29 de mandate³.

Principalele partide din opoziție și-au împărțit sufragiile după cum urmează:

P.N.Ț.-Maniu: 881304 voturi (33 mandate), P.N.L.-Brătianu: 259068 voturi (3 mandate), P.Ț.D.-Lupu: 161314 voturi (2 mandate) și P.S.D.I.: 65553 voturi⁴.

În județul Caraș, ca pretutindeni în țară, întreaga campanie de alegeri s-a desfășurat sub semnul unor revoltătoare ilegalități: cenzurarea listelor electorale, intimidarea electoratului, agresarea șefilor locali ai partidelor din opoziție și boicotarea manifestărilor organizate de aceștia, împiedicarea delegaților și asistenților reprezentând opoziția de a participa la deschiderea urnelor și la întocmirea proceselor-verbale în secțiile de votare, violarea urnelor și falsificarea buletinelor de vot etc.⁵ Și în acest județ alegerile au prilejuit o aprigă dispută între Blocul Partidelor Democratice și cele mai puternice partide aflate în opoziție: Partidul Național Țărănesc-Maniu, Partidul Național Liberal-Brătianu și Partidul Social-Democrat Independent.

La 29 octombrie 1946, la Biroul electoral județean Caraș din Oravița au fost depuse următoarele liste de candidați:

Lista nr. 1, B.P.D: Șerban Voinea din București, Dalea Mihai din Timișoara, Ion Balica din Greoni, Ionescu Vasile din Oravița și Ciprian Foiăș din Reșița.

Lista nr. 2, independenți: Fleca Ilie, Grigorescu Iosefina, Popa Ionel din Oravița,

Zăman Virgil și Ruva Pavel din Steierdorf-Anina.

Lista nr. 3, independenți: Nicolae Popescu, Marcu Ion și Begov Melania din Oravița, Telescu Nicolae și Murgu Ion din Steierdorf-Anina.

Lista nr. 4, independenți: Udrea Alexandru din Oravița, Boțoc Ion din Greoni, Brăștin Constantin din Oravița, Cristoi Matei din Steierdorf-Anina și Rusmir Ilie din Ciclova Română.

Lista nr. 5, P.N.Ț.-Maniu: Maxim Radovan și Ilie Rusmir din Oravița, Radu Niculescu-Buzești din București, Eremia Lupița din Reșița și Matei Măgureanu din Cacova (Grădinari).

Lista nr. 6, P.S.D.I: Epure Vintilă din Timișoara, Petrovici Ștefan din Bocșa Vasiovei, Anghel Simion din Ticvaniu Mic, Birtea Ilie din Cacova și Drinca Gruia din Greoni.

Lista nr.7, P.N.L.-Brătianu: Octavian Furlugeanu din Doclin, Achim Grâma din Comorâște, Liviu Șușan din Oravița, Ioan Marișescu din Moldova Nouă și Ion Vior din Reșița⁶.

Listele de mai sus vor rămâne valabile în ciuda unor tentative ale Biroului electoral județean de a scoate din cursa electorală candidații partidelor din opoziție sub pretextul că propunătorii acestor liste nu au prezentat dovada calității lor de alegători ⁷.

La 19 noiembrie 1946, electoratul din județul Caraș s-a prezentat la urne în 45 de secții de votare civile și 6 militare. Rezultatul scrutinului îl aflăm dintr-o telegramă fulger expediată de Biroul electoral județean, la 21 noiembrie 1946, Comisiei Electorale Centrale. Conform acestei telegrame Lista nr. 1 (B.P.D) a întrunit 51943 voturi, Lista nr. 2 (independenți) – 798 de voturi, Lista nr. 3 (independenți) – 454 voturi, Lista nr. 4 (independenți) – 549 voturi, Lista nr. 5 (P.N.Ț.-Maniu) – 19825 voturi, Lista nr. 6 (P.S.D.I.) – 5757 voturi și Lista nr. 7 (P.N.L.- Brătianu) – 3360 voturi ⁸. Din aceeași telegramă rezultă că au obținut numărul necesar de voturi următorii candidați care se proclamă aleși: Șerban Voinea, Mihai Dalea, Ion Balica, Vasile Ionescu, de pe Lista nr. 1 a Blocului Partidelor Democratice și Dr. Maxim Radovan de pe Lista nr. 5 a Partidului Național Țărănesc-Maniu⁹.

În cursul serii de 21 noiembrie 1946, Biroul Electoral județean Caraș trimite Comisiei Electorale Centrale o altă telegramă fulger prin care se comunică o rectificare de ultimă oră: Lista nr. 1 (B.P.D.) a întrunit 52043 voturi și nu 51943, cum eronat s-a transmis inițial¹⁰.

Procesul verbal dresat în aceeași zi, cu prilejul centralizării voturilor din Circumscripția electorală Caraș, menționează în plus numele supleanților Listei nr. 1 (Ciprian Foiăș) și a Listei nr. 5 (Ilie Rusmir, Radu Niculescu-Buzești, Eremia Lupița și Matei Măgureanu)¹¹.

La 22 noiembrie 1946 Biroul electoral județean certifică alegerea ca deputați ai județului Caraș pe Dr. Maxim Radovan candidat pe Lista nr. 5 a P.N.Ț.-Maniu, Șerban

Voinea, Dalea Mihai, Balica Ion și Vasile Ionescu, candidați pe Lista nr. 1 a Blocului Partidelor Democratice ¹².

Conform tabelului statistic întocmit de Biroul electoral al județului Caraș¹³ (vezi Anexa) pe listele electorale au fost înscrși 108.968 alegători. Dintre aceștia doar 84.896 (77,909 %) s-au prezentat la urne. Mulți dintre cei absenți (24072) au fost împiedecați de către autorități sub diverse pretexte și prin multiple mijloace să voteze. Dacă avem în vedere faptul că prin cenzurarea samavolnică a listelor electorale au fost omși încă alte câteva mii de alegători, etichetați „nedemni”, este limpede că numărul celor ce nu și-au exercitat dreptul la vot în județul Caraș a fost cu mult mai mare.

Urmărind tabelul din anexă cu rezultatele oficiale ale alegerilor observăm că cele 82.785 de voturi întrunite la nivelul județului Caraș (2110 voturi au fost declarate nule la despuierarea urnelor) se repartizează procentual astfel: Lista nr. 1 (B.P.D.) – 62,86 %, Lista nr. 2 (indep.) – 0,96 %, Lista nr. 3 (indep.) – 0,54 %, Lista nr. 4 (indep.) – 0,66 %, Lista nr. 5 (P.N.Ț.-Maniu) – 23,94 %, Lista nr. 6 (P.S.D.I.) – 6,95 %, Lista nr. 7 (P.N.L.-Brătianu) – 4,05 %.

Așadar, P.N.Ț.-Maniu, cel mai puternic partid din județ, se plasează sub pragul de 25 % din sufragii, iar, P.N.L.-Brătianu și P.S.D.I. împreună abia au trecut cu puțin peste 10 % din voturi. Cele trei partide din opoziție au întrunit în total 28.942 voturi (34,96 %), adică ceva mai mult de jumătate din numărul voturilor obținute de B.P.D. Cum opoziția însă s-a prezentat în alegeri pe liste separate, rezultatul a fost cu atât mai catastrofal. Listele independenților cu un total de doar 1801 voturi (2,7 %), evident, nu au contat.

Zarurile, așadar, fuseseră aruncate. În Caraș, ca și în întreaga țară, statornicirea regimului totalitar comunist era de-acum un fapt împlinit. Cu consecințe dintre cele mai grave!

NOTE

¹ În componența Blocului Partidelor Democratice au intrat Partidul Comunist Român, Partidul Social-Democrat, Frontul Plugarilor, Partidul Național Popular, Partidul Național Liberal-Gh. Tătăreanu și Partidul Național Țărănesc-Anton Alexandrescu, cărora ulterior li se vor adăuga și alte organizații politice, profesionale, cultural-științifice.

² Mihai Fătu, *Un vot decisiv (noiembrie '46)*, București, 1972, anexa.

³ *Ibidem*.

⁴ *Ibidem*.

⁵ Ion Popa, *Manifestări protestatate ale electoratului din județul Caraș în campania de alegeri parlamentare din anul 1946*, în *Banatica*, 13/II, 1995, p. 429-433. De același autor vezi *Noi mărturii despre abuzurile comise în campania de alegeri parlamentare din anul 1946 în județul Caraș*, în *Banatica*, 16/II, Reșița, 2003, p. 363-370. A se consulta în acest sens și Mircea Rusnac, *Confruntări politice și electorale în județele bănățene în anul 1946*, în *Banatica*, 14, Reșița, 1996, p. 395-415.

⁶ Direcția Județeană Caraș-Severin a Arhivelor Naționale (în continuare D.J.C.S.A.N.), Fond Tribunalul județului Caraș, dosar nr. 3/1946, f. 20.

⁷ *Ibidem*, f. 20-24, 27-31, 66, 79, 80.

⁸ *Ibidem*, f. 322.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ *Ibidem*, f. 327.

¹¹ *Ibidem*, f. 324.

¹² *Ibidem*, f. 346-350.

¹³ *Ibidem*, f. 325.

LES RÉSULTATS DES ÉLECTIONS PARLEMENTAIRES DE L'ANNÉE 1946 DU DÉPARTEMENT CARAȘ

Résumé

Les élections parlementaires de l'année 1946 ont tensionné au plus haut degré la vie politique du pays. Se déroulant sous le signe d'une farouche confrontation entre les formations politiques groupées sous la bague du Parti Communiste dans le block des Partis Démocratiques (B.P.D.) et les forces de l'opposition qui avaient en avant-garde les partis historiques – P.N.Ț. (Maniu) et P.N.L. (Brătianu).

Les organisations politiques de B.P.D., qui contrôlaient les ressorts importants du gouvernement Petru Groza se sont assurés par fraude et terreur, par la violation des plus élémentaires principes et normes de légalité la victoire dans les élections. La voie vers ce but a été „nettoyée” par les blindés soviétiques „élimateurs”, qui propulseront le parti communiste dans le sommet de l'hierarchie politique roumaine.

Dans le département Caraș, comme dans tous les départements du pays, les abus et les illégalités se sont enchaînées, se concrétisant dans la censure des listes électorales, des bulletins de vote, la terrorisation des chefs de l'opposition, l'intervention brutale des forces d'ordre dans les sections de vote. Dans ces conditions les résultats des élections de l'année 1946, évidemment, a été favorable au parti communiste. Au niveau du département Caraș, des 82786 votes exprimés, 52043 sont revenus au B.P.D., 19825 ont été obtenus par P.N.Ț.- Maniu et seulement 3360 au P.N.L.- Brătianu. L'opposition de ce département n'a pas eu qu'un seul mandat dans le parlement du pays, qui revenait à P.N.Ț.- Maniu. Par conséquence de ces faits mentionnés, en Roumanie s'est instauré pour un demi-siècle le régime totalitaire communiste.

TABLOU
cu rezultatul despuierii scrutinului Secțiunilor de votare pe listele de candidați
depușe la Alegerile pentru Adunarea Deputaților efectuate în ziua de 19 noiembrie 1946

BIROUL ELECTORAL JUDEȚEAN AL JUDEȚULUI CARAȘ

Secțiile de votare	Numărul alegătorilor înscrși în listele electorale	Lista Nr. 1 semnul Gruparea politică B.P.D. voturi întrunite	Lista Nr. 2 fără semn electoral Independen- dență voturi întrunite	Lista Nr. 3 fără semn electoral Independen- dență voturi întrunite	Lista Nr. 4 fără semn electoral Independen- dență voturi întrunite	Lista Nr. 5 semnul Partidul Național Țărănesc Iuliu Maniu voturi întrunite	Lista Nr. 6 semnul Partidul Social Democrat Independen- voturi întrunite	Lista Nr. 7 semnul Partidul Național Liberal Brătianu voturi întrunite	Numărul voturilor întrunite de toate listele de candidați	Voturile nule la despuiere	Numărul total al voturilor
Secțiunea 1 Berzovia	2704	1545	-	-	-	425	316	14	2300	182	2482
Secțiunea 2 Valeapai	1757	195	17	12	15	750	68	168	1225	47	1272
Secțiunea 3 Ezeriș	1984	758	6	7	5	635	34	47	1492	25	1517
Secțiunea 4 Bocșa Vasiovei	2913	995	30	17	21	736	465	102	2366	35	2401
Secțiunea 5 Ocna de Fier	2018	790	12	4	7	893	143	102	1951	23	1974
Secțiunea 6 Docneea	1343	576	-	-	-	167	167	19	929	73	1002
Secțiunea 7 Bocșa Română	2536	358	6	15	6	969	223	283	1860	39	1899
Secțiunea 8 Tirol	2650	527	20	16	22	671	133	714	2103	68	2171
Secțiunea 9 Reșița I	2500	1202	14	6	15	339	428	34	2038	21	2059
Secțiunea 10 Reșița II	2500	1065	17	4	21	380	488	41	2016	21	2037
Secțiunea 11 Reșița III	2500	1072	13	16	15	601	416	59	2192	21	2213
Secțiunea 12 Reșița IV	2500	1202	19	12	13	512	409	55	2222	27	2249
Secțiunea 13 Reșița V	2500	875	15	10	30	439	296	57	1722	27	1749
Secțiunea 14 Reșița VI	2354	862	26	26	18	324	288	42	1586	13	1599

Secțiunea 15 Terova	2536	1911	25	16	31	299	45	62	2389	26	2415
Secțiunea 16 Delinești	2541	482	15	4	7	943	29	141	1621	81	1702
Secțiunea 17 Doman	2644	1692	18	8	13	273	80	24	2108	-	2108
Secțiunea 18 Lupac	1317	721	22	5	10	385	40	11	1194	17	1211
Secțiunea 19 Carasova	2291	1718	47	14	24	187	56	50	2096	46	2142
Secțiunea 20 Văliug	1551	1102	28	21	32	65	15	8	1271	8	1279
Secțiunea 21 Goruiș	1556	344	-	-	-	533	69	69	1015	4	1019
Secțiunea 22 Ciuchici	2887	1117	13	9	8	585	84	88	1904	278	2182
Secțiunea 23 Slatina Nera	2934	1255	13	12	10	550	113	56	2009	49	2058
Secțiunea 24 Sasca Montană	2931	1647	16	14	6	366	90	20	2159	37	2196
Secțiunea 25 Năidăș	2676	1416	17	13	3	423	23	35	1930	29	1959
Secțiunea 26 Bozovici	2677	1293	16	9	8	510	81	108	2025	16	2041
Secțiunea 27 Lăpușnicul Mare	1908	350	7	6	5	362	135	132	997	102	1099
Secțiunea 28 Borloveni Vechi	2317	1083	5	5	6	391	49	15	1554	22	1576
Secțiunea 29 Rudăria	2166	1135	5	6	3	715	86	79	2029	24	2053
Secțiunea 30 Șopotul Nou	2994	322	5	4	4	624	49	32	1040	47	1087
Secțiunea 31 Moldova Nouă	1887	1269	18	7	16	140	116	73	1639	46	1685
Secțiunea 32 Socol	2313	2010	19	14	8	118	18	12	2199	7	2206
Secțiunea 33 Belobresca	2629	2383	15	10	6	140	28	7	2589	13	2602
Secțiunea 34 Moldova Veche	2392	2094	20	9	11	45	8	19	2206	16	2222
Secțiunea 35 Sichevița	2862	1973	34	26	29	417	97	27	2603	130	2733

Secțiunea 36 Berzasca	2918	1843	50	5	10	114	27	14	2063	23	2086
Secțiunea 37 Oravița I	2998	1747	43	29	18	442	68	41	2388	12	2400
Secțiunea 38 Oravița II	2825	955	59	24	35	292	80	112	1557	19	1576
Secțiunea 39 Steierdorffanina	2647	2132	18	4	12	146	93	11	2416	36	2452
Secțiunea 40 Iam	2281	309	10	11	8	671	80	109	1198	19	1217
Secțiunea 41 Mercina	1512	1065	12	12	13	216	28	46	1392	14	1406
Secțiunea 42 Vrăniș	2517	224	33	2	8	1277	61	33	1638	52	1690
Secțiunea 43 Ticvanul Mic	2968	2256	2	1	1	103	80	52	2495	47	2542
Secțiunea 44 Secășeni	2367	639	5	3	2	444	25	103	1221	252	1473
Secțiunea 45 Forotic	1974	739	8	6	7	96	23	18	897	8	905
Secțiunea I Militară Oravița	746	332	1	-	4	76	6	8	427	8	435
Secțiunea II Militară Cacova	80	77	-	-	2	20	1	5	105	-	105
Secțiunea III Militară Iam	79	52	4	-	1	16	-	3	76	-	76
Secțiunea IV Militară Socol	100	92	-	-	-	-	-	-	92	-	92
Secțiunea V Militară Berzasca	57	96	-	-	-	-	-	-	96	-	96
Secțiunea VI Militară Moldova Nouă	131	146	-	-	-	-	-	-	146	-	146
TOTAL	108.968	52.043	798	454	549	19.825	5.757	3.360	82.785	2.110	84.896

PREȘEDINTELE BIROULUI ELECTORAL JUDEȚEAN

Prim Președinte

ASISTENT

Nicolae F. Neagoe

Jude-Președinte

Aristide Manasterschi

Oravița 21 noiembrie 1946

SECRETAR

Vasile Neagă

NOTĂ: La secțiile militare Cacova, Berzasca și Moldova Nouă diferența dintre votanți și alegătorii înscrși o constituie voturile Biroului, delegaților și asistenților.

www.cimec.ro / www.muzeul-caransebes.ro